

23 Δεκεμβρίου 2024

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς την Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

Θέμα: Ο ορισμός του ΕΚΚΑ ως προσωρινής διοίκησης της Κιβωτού του Κόσμου είναι νομικά έωλος και θέτει σε κίνδυνο αφενός το έργο του ΕΚΚΑ και αφετέρου τα ταλαιπωρημένα παιδιά της Κιβωτού.

Ως γνωστόν, το Νοέμβριο του 2022 είδαν το φως της δημοσιότητας καταγγελίες για τις συνθήκες φιλοξενίας και φροντίδας των παιδιών στις δομές κάθε είδους της ΑΜΚΕ-ΜΚΟ «Κιβωτός του Κόσμου» και τις ποινικές διώξεις κατά του πατρός Αντωνίου Παπανικολάου, εμπνευστή και επικεφαλής της εταιρείας, και των μελών της τότε διοίκησή τη. Η τότε αρμόδια για την παιδική προστασία Υφυπουργός Εργασίας και Κοιν. Ασφάλισης κα Δόμνα Μιχαηλίδου εξέδωσε απόφαση τοποθέτησης προσωρινής διοίκησης με ετήσια θητεία η οποία, μετά από παράταση ενός ακόμη χρόνου, έληξε στις 22/11/2024.

Στις 10/10/2024 το Μονομελές Πρωτοδικείο της Αθήνας, έκρινε συνδυαστικά, αφενός επί αιτήματος της Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, αρμόδιας σήμερα για την παιδική προστασία, για ορισμό νέας προσωρινής διοίκησης και αφετέρου επί του αιτήματος των παλαιών καταργημένων μελών της «Κιβωτού» για εκ νέου ανάληψη της διοίκησης του φορέα.

Το δικαστήριο, μετά από πρόταση της Υπουργού, αποφάσισε να αναθέσει, για 18 μήνες, την προσωρινή διοίκηση στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ). Με την απόφαση το ορίζει εν ολίγοις υπεύθυνο α) για την εν γένει οικονομική διαχείριση και ό,τι αυτή συνεπάγεται (τήρηση φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων του φορέα, διαχείριση τραπεζικών λογαριασμών, υπογραφή συμβάσεων για λειτουργία των προνοιακών του δομών, διαχείριση κινητής και ακίνητης περιουσίας, εξεύρεση πόρων και χρηματοδοτήσεων, εθνικών και ευρωπαϊκών), β) τη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού της Κιβωτού και τη στελέχωση των δομών της με το κατάλληλο προσωπικό, γ) την επιστημονική εποπτεία του έργου των δομών για διασφάλιση καλού επιπέδου διαβίωσης και φιλοξενίας των ωφελουμένων και δ) τη διεκπεραίωση διαδικασιών για τις αναδοχές και υιοθεσίες και γενικά την αποϊδρυματοποίηση. Η απόφαση εκδόθηκε και δημοσιοποιήθηκε στις 14/11/2024.

Κατά τη συνεδρίαση εκδίκασης της υπόθεσης στο Μονομελές Πρωτοδικείο το ΕΚΚΑ δεν εκλήθη να εκθέσει τις απόψεις του κατά πόσο μπορεί ή όχι να ασκήσει τα καθήκοντα της προσωρινής διοίκησης της Κιβωτού. Στις 19/11/2024 η διοίκηση του ΕΚΚΑ υπέβαλε αίτηση τριτανακοπής στην απόφαση αυτή, όπου τεκμηρίωνε, τόσο τα νομικά κωλύματα της ανάθεσης, όσο και τις αρνητικές πραγματικές συνέπειες που αυτή θα έχει, στη λειτουργία και τους ωφελούμενους και των δύο φορέων, της Κιβωτού και του ΕΚΚΑ.

Συγκεκριμένα, η αίτηση ανακοπής ανέφερε ότι το ΕΚΚΑ είναι αυτόνομο και αυτοδιοικούμενο και ο διορισμός του στην προσωρινή διοίκηση της Κιβωτού αντιβαίνει στις αρχές της διοικητικής αυτονομίας και αυτοτέλειας που το διέπουν ως ΝΠΔΔ.

Είναι συντονιστικός φορέας που παρακολουθεί και αξιολογεί τις δράσεις της παιδικής προστασίας και ασκεί εποπτεία σε δράσεις κοινωνικής αλληλεγγύης, αλλά δεν διαθέτει αρμοδιότητα, ούτε την απαραίτητη τεχνογνωσία, στελέχωση και εξειδίκευση για να λειτουργήσει δομές παιδικής προστασίας. Επομένως δεν μπορεί να κρίνει ποιες υποδομές, ανθρώπινες και υλικές, απαιτούνται για τη φροντίδα και φιλοξενία παιδιών και ιδίως παιδιών σε κίνδυνο. Επιπλέον, δεν διαθέτει αποκεντρωμένες υπηρεσίες, επομένως δεν μπορεί να εποπτεύει εκ του σύνεγγυς τις κατεσπαρμένες ανά την επικράτεια δομές της Κιβωτού. Συνεπώς, η ανάθεση της προσωρινής διοίκησης στο ΕΚΚΑ σε καμία περίπτωση δεν υπηρετεί το βέλτιστο συμφέρον των παιδιών που φιλοξενούνται στις δομές της Κιβωτού.

Επιπλέον, το ΕΚΚΑ διέπεται από το Δημόσιο Λογιστικό και εμπίπτει στην έννοια του δημοσίου υπολόγου, ελέγχεται διαχειριστικά από το Ελεγκτικό Συνέδριο και το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και υπόκειται σε ανελαστικούς κανόνες ασυμβίβαστους με τους κανόνες λειτουργίας μιας εθελοντικής οργάνωσης ιδιωτικού δικαίου. Το δε προσωπικό του είναι δημόσιοι υπάλληλοι και δεν διαθέτουν ανάλογη εμπειρία.

Εκτός αυτού όμως, η ανάθεση της προσωρινής διοίκησης της Κιβωτού πλήττει και την ίδια την αποτελεσματικότητα του ΕΚΚΑ να διεκπεραιώσει τη δική του αποστολή διότι ήδη δεν διαθέτει επαρκείς πόρους και ανθρώπινο δυναμικό για την άσκηση των δικών του αρμοδιοτήτων. Εξάλλου, είναι γνωστό ότι εις βάρος της Κιβωτού εκκρεμούν δικαστικές και οικονομικού περιεχομένου διενέξεις, πράγμα το οποίο θα αναγκάσει το ΕΚΚΑ να αναλωθεί με ζητήματα πέραν της εκτέλεσης της θεσμικής του αποστολής και θα το καταστήσει ευάλωτο σε δικαστικές διαμάχες με κίνδυνο να υπονομεύσει τον θεσμικό του ρόλο.

Η αίτηση τριτανακοπής της διοίκησης του ΕΚΚΑ είχε προγραμματιστεί να εκδικαστεί στις 16/12/2024. Όμως στις 2/12/24 δημοσιεύτηκε σε ΦΕΚ η απόφαση της Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας με την οποία αντικαθίστανται τα πέντε από τα επτά μέλη του Δ.Σ. του ΕΚΚΑ, δηλαδή πλην του εκπροσώπου των εργαζομένων και του εκπροσώπου της ΕΣΑμεΑ. Στην απόφαση της Υπουργού μνημονεύονται οι παραιτήσεις των πέντε προηγούμενων μελών στις 22/11/2024, προφανώς αφού τους ζητήθηκαν από την Υπουργό.

Η νέα διοίκηση του ΕΚΚΑ απέσυρε την αίτηση τριτανακοπής, και απεδέχθη την διοίκηση της Κιβωτού του Κόσμου. Μόνον οι εκπρόσωποι των εργαζομένων και της ΕΣΑμεΑ αντέδρασαν, δηλώνοντας ότι εκείνοι δεν θα παρίστανται στα Δ.Σ. που θα συνεδριάζουν σε χώρους της Κιβωτού για θέματά της, διότι έχουν ορισθεί με βάση το νόμο στο Δ.Σ. του ΕΚΚΑ για συγκεκριμένα καθήκοντα που άπτονται αποκλειστικά των αρμοδιοτήτων του ΕΚΚΑ .

Πέρα από το ερώτημα κατά πόσον είναι νόμιμο ένα Δ.Σ. που ποτέ δεν θα συνεδριάζει ως διοίκηση της Κιβωτού σε πλήρη απαρτία, τίθεται θέμα κατά πόσο πράγματι τα μέλη του κοινού Δ.Σ. διαθέτουν τις επιστημονικές ιδιότητες, κατάρτιση και εμπειρία για να φέρουν σε πέρας τις αρμοδιότητες και των δύο φορέων. Για παράδειγμα, η νυν Πρόεδρος είναι δημοσιογράφος-κειμενογράφος. Αδυνατούμε να καταλάβουμε πώς αυτή της η επιστημονική ιδιότητα σχετίζεται με τον συντονισμό και εποπτεία της κοινωνικής φροντίδας και συγχρόνως της παιδικής προστασίας. Και πώς συμφωνεί με τα όσα ορίζονται στο ΠΔ 164/2022 του Οργανισμού του ΕΚΚΑ όπου αναφέρεται ότι «ο Υπουργός διορίζει ως μέλη του

Δ.Σ. πέντε (5) καταξιωμένα και αναγνωρισμένα πρόσωπα που ... μπορούν με τις γνώσεις και την πείρα τους να συμβάλουν αποτελεσματικά στην επίτευξη των σκοπών του, εκ των οποίων ένας (1) ορίζεται ως Πρόεδρος και ένας (1) ως Αντιπρόεδρος».

Επειδή ο τρόπος που επιχειρήθηκε και επιτεύχθηκε από την Υπουργό η τοποθέτηση, με δικαστική απόφαση, του ΕΚΚΑ ως διοίκησης της Κιβωτού είναι αντιδεοντολογικός, διότι δεν συμπεριέλαβε, ως όφειλε, τη διοίκηση του φορέα στον σχεδιασμό της επιδιωκόμενης λύσης, ούτε την κάλεσε, ως το τρίτο μέρος που θα εκτελέσει την απόφαση, στην εκδίκαση του αιτήματος στο μονομελές Πρωτοδικείο,

Επειδή η υποχρέωση σε παραίτηση του παλαιού Δ.Σ. του ΕΚΚΑ, προκειμένου να προχωρήσει η άσκηση της διοίκησης της Κιβωτού από το ΕΚΚΑ είναι δείγμα κατάχρησης εξουσίας,

Επειδή ο σκοπός της χρηστής διοίκησης της Κιβωτού του Κόσμου, για το συμφέρον των παιδιών που φιλοξενεί και των δράσεων πρόνοιας που υλοποιεί δεν δικαιολογεί τη χρήση παράνομων και αντιδεοντολογικών μεθόδων για την επιβολή, με κάθε κόστος, της λύσης που αποφάσισε το Υπουργείο,

Επειδή το ΕΚΚΑ, εξ αντικειμένου, δεν είναι σε θέση να ανταποκριθεί στην εξαιρετικά ευαίσθητη και σημαντική αποστολή της προσωρινής διοίκησης της Κιβωτού και με τον τρόπο αυτόν τίθενται σε κίνδυνο, τόσο τα συμφέροντα των παιδιών που φιλοξενούνται στις δομές της Κιβωτού, όσο και το έργο του ΕΚΚΑ,

Επειδή ο τρόπος άσκησης, από ένα κοινό Δ.Σ. που δεν θα βρίσκεται ποτέ σε πλήρη απαρτία, της διοίκησης του ΕΚΚΑ και της διοίκησης της Κιβωτού είναι νομικά έωλος,

Ερωτάται η κα Υπουργός:

1. Για ποιο σκοπό ακριβώς χρησιμοποίησε όλα τα μέσα, νόμιμα και μη, για τον ορισμό του Δ.Σ. του ΕΚΚΑ ως διοίκησης της Κιβωτού του Κόσμου, παρά το ότι γνώριζε τις τεκμηριωμένες ενστάσεις της προηγούμενης διοίκησης;
2. Με δεδομένο ότι το ΕΚΚΑ έχει πλήρη αναρμοδιότητα σε θέματα κλειστής και ανοιχτής παιδικής προστασίας, αναλαμβάνει η Υπουργός την ευθύνη για ό,τι συμβεί στο εξής στα ταλαιπωρημένα παιδιά της Κιβωτού;
3. Θα επαναφέρει την προηγούμενη έμπειρη διοίκηση του ΕΚΚΑ για να συνεχίσει το έργο της, προσφεύγοντας εκ νέου στη δικαιοσύνη για το διορισμό κατάλληλου Διοικητικού Συμβουλίου στην Κιβωτό;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Φωτίου Θεανώ

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Τζούφη Μερόπη